

Oponentský posudek na BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Název práce : Fotografie jako svébytné médium a výtvarná výchova
Studijní obor: Vychovatelství
Autor práce: Pavel Honal
Vedoucí práce: PhDr. Jan Šmíd, Ph.D.
Oponentka: Mgr. Jana Jiroušková

Formulace cílů: bakalářská práce si klade za cíl prozkoumat fotografii v uměleckých souvislostech, a jako nástroje autorského vizuálního záznamu.

K základnímu popisu historie fotografie postačilo autorovi navštívit několik internetových stránek – Wikipedie, Digimanie a hezké obrázky.cz a použít knihu o fotografování pod hladinou. Po porovnání odkazů jsem většinu textu (samozřejmě jinak uspořádaný slovosled a jiné úpravy) našla. Podobnost je v mnohých případech znatelná. Například u fotografie - Voják líbající dívku ... (převzato ze zpravy.idnes.cz) bylo vyměněno pouze slovo nadšený za mladý. Jako citace tato věta ovšem uvedena není. Není uvedeno ani přímé čerpání z textů, i když často je text pouze pozměněn. Doporučená literatura v zadání práce se nikde v práci neprojevila a to ani ve vypracování výtvarného projektu. Celkový postup řešení se jeví nahodilý, obecný.

Členění práce se zpočátku drží (u historie fotografie) členění textů podobné na internetových stránkách, z kterých bylo očividně čerpáno nejvíce. Jednotlivé kapitoly jsou řazeny ne zcela logicky, za vývoj fotografie by bylo vhodné nejdříve možná zařadit druhy fotografií, které jsou vybírány ne zcela s logickou návazností. Některým podkapitolám byl dán nelogicky větší prostor – kriminální fotografie. Umělecké fotografii se naopak autor práce mnoho nevěnuje až na obsáhlý citát k portrétní fotografii. Ostatní oblasti a i autority umělecké fotografie opomíjí. Mezi fotoaparáty zařazuje úpravy fotografií, které popisují velmi obecně možnosti, ovšem ty chronicky známé, na která si vzpomene každý, bez zjevného rozstrukturování postupů a jejich logické návaznosti. Expozice, čas a clona jsou řešeny z pohledu fotografování pod vodou, nikoli jako součást fotografování obecně.

Formální zpracování a celkový dojem práce v jeho obecnosti je povrchní, encyklopedický, bez jasné směřované struktury, na kterou by poté navazovala samostatná výtvarná práce s žáky. Najdeme i překlapy v odborných pojmech. Na straně 21 je jako druhý systém míchání barev uváděn systém subtraktivní - jde ovšem o systém subtraktivní. Popis rozdílu mezi digitální zrcadlovkou a běžným typem fotoaparátu, cituji z práce - „v promítnutí skutečné podoby obrazu do oka fotografa, nikoli jen přibližné velikosti obrázku“ ukazuje na neznalost v této oblasti.

Práce bohužel nenabízí žádný nový přínos. Její obecnost nic neprozkoumává, pouze skládá dohromady informace, které již byly mnohokrát takto zjednodušeně napsány. Praktická část – představený projekt - nemá mnoho společného s autorským vizuálním záznamem pomocí fotografie. Zvolená metoda výuky je metoda záznamu procesu vzniku „obrazu“. Není zde patrný náznak o nosiči pocitů, jak autor této práce neustále fotografii prezentuje. Jelikož není uveden věk žáků, jejich počet, celková časová dotace, nelze posoudit, jak byl tento projekt odzkoušen na ZŠ. Vybraná technika pro tvorbu obrázku by odpovídala 5 – 7 letým dětem. Technicky pak následuje dokumentace procesu vzniku takového artefaktu a její následné zpracování. Nevidím zde nastartování tvůrčího potenciálu žáků. Pokud v celé práci autor hovoří o fotografii jako o základním vyjadřovacím médiu, skok k dokumentaci procesu a tvorba krátkého záznamu z tohoto procesu nejeví prvky tvůrčího procesu. Technologie focení není dotažena do konce. V případě tvorby krátkého filmu je rovina pro snímání jednotlivých fotografií nakloněná, nasvětlená, podklad je napevno připevněn a nehýbá se s ním. Určitě se pak všechny fotografie neupravují a neořezávají. Je vidět, že autor práce s takovýmto pracovním procesem nemá zkušenosti. Také volba programu pro tvorbu krátkého filmu není objektivní, autor uváděný program nejspíše vlastní. Ve školách se ale většinou používají jednodušší programy na tvorbu filmů (běžně Windows Movie Maker)

Naplnění zadání práce: práce nezkoumá, ale popisuje vývoj a druhy fotografie. Náhled do vývoje fotoaparátů je taktéž zkratkovitý a obecný. „Využívání fotografie jako media v různých vymezených historických epochách a především jako svébytné umělecké médium“ bylo vynecháno, pokud autor uvedením ukázkových fotografií k jednotlivým vývojovým etapám nemyslel právě obsáhnutí této části zadání.

Splnění cílů práce, závěry práce a jejich formulace: cíle práce – tedy seznámení s historií fotografie a její nahodile vybrané témata - v tom nejobecnějším smyslu slova povrchně naplněno bylo. Projekt, který je zde uváděn, a který měl „nastartovat tvůrčí kreativitu“ nebyl postaven vhodně a takto vytčené cíle nenaplnil.

Otázky k obhajobě:

1. Tradičně dělíme digitální fotoaparáty na kompakty, mezi které patří i kompaktní "elektronické zrcadlovky" (EVF), systémové kompakty s výměnným objektivem (EVIL atd.) a digitální zrcadlovky (DSLR, SLT). Vysvětlete rozdíl v zobrazení obrazu v hledáčku.
2. Vysvětlete prosím, jak obtiskování rukou na papír a vytváření takto vzniklého obrazu rozvíjí kreativitu a tvůrčí myšlení žáků.
3. Navrhněte projekt, ve kterém žáci pracují s fotografií jako se **svébytným uměleckým médiem**.

Souhrnné vyjádření: práce je obecná, nepřináší žádné nové ani zajímavé poznatky, téma je uchopeno povrchně a závěrečný projekt nepřináší tvůrčí aktivity. Seznamuje pouze (a ne zcela vhodnou formou) s technikou tvorby animovaného filmu na „rychle tvořeném a nevhodném“ tématu. Práce s fotografií jako se **svébytným uměleckým médiem** zde představená není.

Doporučuji k obhajobě.

27. 5. 2013